

حەشدى مەزارگەكان (عتبات)

05-12-2020

نۇوسىرەكان

ناوەندى لېكۆلینەوەي رووداۋ

کورتە : ناوى حەشدى مەزارگەكان بەمدوايىھ بۇ ھەلمالىنى پەرددە لەسەر راگەياندىن جىابۇونەوەي نافەرمىي
ھەندى لىوا و گرووپى چەكدارەوە لە حەشدى شەعې دەركەوت. ئەمەش پاش ئەوەي ئەو لايەنانە ھەستىان
كەرد ئەو ئەركەي لە ئۆپەراسىيونەكانى ئازادىرىندا كىشاۋيانە بەبا دەچن، يان تىكەلى ئەو شىكست و
پىشىلەكارييانە دەكىرىن كە لەلاین ھەندى گرووپى چەكدارەوە پىش و پاش ئۆپەراسىيونەكانى ئازادىرىن
ئەنجامدراون. لەبەر ئەمە

عهلى بهيده را

ناوي حهشدى مهزارگه كان به مدوايىه بۇ هەلمالىنى پەرده لە سەر راگە ياندىن جىابۇونەوەي نافەرمىي ھەندى لىوا و گرووبىچەكدارەوە لە حهشدى شەعبى دەركەوت. ئەمەش پاش ئەھەي ئەو لايەنانە ھەستيان كرد ئەو ئەركەي لە ئۆپەراسىۋەنە كانى ئازادكىرىندا كىشاۋىيانە بە با دەچن، يان تىكەلى ئەو شكسىت و پىشىلىكارىيەنە دەكىن كە لە لايىن ھەندى گرووبىچەكدارەوە پېشىن و پاش ئۆپەراسىۋەنە كانى ئازادكىرىن ئەنجامدراون. لە بەر ئەممە، ئەو چوار گرووبە (فېرقەي ئەمام عەلى، لىواي عەلى ئەكىبەر، فېرقەي شەركەرى عەباس، لىواي پىشىوانانى مەرجەعىيەت) لە نىو گەرددەلولىنى لايەندارىي سىاسىي و ئايىنى بۇ ھەندى لايەن لە دەرەوەي عىراق، خۇيان بە نامۇ ھاتە بەرچاوان.

ھەلسوكەوتى شەرکەرانە و مەرۇفانەي حهشدى مهزارگه كان لە كاتى ئۆپەراسىۋەنە كانى ئازادكىرىندا ئاماژەي هيچ پىشىلىكارىيەكى زەقى مافەكانى مەرۇپىيان تىدا نەبوو. يان هيچ پىشىلىكارىيەكى زىدە خراپىان ھاوشىۋەي گرووبەكانى دىكەيان لە سەر تۆمار نەكراوه. ئەمەيش وايىركدووھ لە عىراقىيەكانەوە نزىكتىرن. بەتاپىيەتى لەو ناوجانەي ئۆپەراسىۋەنى چەكدارانەي وايان تىدا ئەنجام دراوه كە لە ئەنجامدا مەزاران ھاۋولتى يان كۈزاون يان گۈزاون و سەرنوڭومبۇون. ديارتىرىن شىتىك كە حهشدى مهزارگه كان جى دەكتەوە مانەۋىيانە لە نىو سىنورى نىشتمان و گۆيپاھلىيەنە لە رۇوو ئەمنى و ئايىنېيەو بۇ بېرىارەكانى مەرجەعىيەتى باالا. ئەمەيش دەيانخانە دەرەوەي بازنى تۆمەتباربۇون بە لايەندارىي حىزىنى و باوهەردارى بۇ مەرجەعىيەتى بىنگانە، بەتاپىيەتى ئىرمانىيەكان.

ئىرمان سەرکەوتتۇوانە و بە قۇولى دزەي كرده نىو دامەزراوهى حهشدى شەعبى و سۆز و لايەندارىي سەرکەرەكەن بۇ خۇي بەكىش كرد، ئەمەيش وايىركەدەشدى مهزارگه كان خۇي لە دۆخىيىنى نىمچە دابراو لە دىمەنەكە بېينىتىھەوە. بەن گۈندان بە قەبارەي ئەو قوربانىيەنە گرووبەكانى، كە ۴۰٪ ئەندامانى فەرمىي حەشدىيان پىنكىدەھەنەن پەراۋىزىدەخران. ديارتىرىن خالەكانى ناكۇكى بىرىتى بۇو لە دەستنىشانكىرىنى عەبدىلەزىز مەھەداوى ناسراو بە (ئەبۇو فەدەك) وەك جىڭرەوە بۇ ئەبۇ مەھەدى مۇھەندىسىن، كە پىشىت گرووبەكانى مهزارگەكان دەستنىشانكىرىنى ئەۋيان بۇ جىڭرەتتەوەي مۇھەندىسىن رەتكەرەدەوە بەلەم ھەستيان بە هيچ بەدەنگەوە جۇونىكى بۇ ئەو رەتكەرنەوەيە نەكىر. ئەمەيش كەلىنى نىوان ئەوان و گرووبە وەلائىيەكانى پەيوەست بە ئىرمان قۇولۇر و فراوانتر كرد. ھەرۋەھا بېرىارى ئەمنى لە نىو دامەزراوهى حەشد لە لايەن گرووبەكانى پەيوەست بە ئىرمانەو قۆرخ كراوه، كە گۈچ بە هيچ ھەلۋىستىكى گرووبەكانى مهزارگەكان نادەن، بەتاپىيەت ئەگەر پەيوەندىي بە ھەبۇونى دېپلۆماسى و سەربازى ئەمەرىكاوه لە عىراقدا، يان بە دەستوھەردان لە كاروبارى سىاسى لە ژىر فشارى ئىرمانەوە ھەبىت. ئەمەيش رۆلى گەورەي بالەكانى ئىرمان لە نىو ئەو دەستەيەدا دەرەختات.

ھەر كاتىكىش حهشدى مهزارگەكان كىشانەوەي خۇي لە دەستەي حەشد، يان چۈونى فەرمىي خۇي بۇ ناو دامەزراوه ئەمنىيەكان لە دەرەوەي چوارچىۋەي حەشد، يان ھەلۋەشاندىن خۇي راگەياند، كە پىشىبىن دەكىرىت بەكىك لەم ئەگەرانە لە داھاتوودا رۇو بىدات، ئەو كاتە گرووبەكانى دىكەي، حەشد ئەو چەترە ئايىن و مەزھەبىيە لەكىس دەدەن كە خۇيان لە بىندا ھەشار داوه. ئەمەيش وادەكات قەيراندرووستېكەت بۇ دواخستىنى ئەو بېرىارانە كە لە بەرزەوەندى ئەودا نىن، بەتاپىيەتىش ئەگەر ئەو بېرىارانە پېش ئەو ھەلبىزەدانە بىرىن كە گرووبە وەلائىيەكانى حەشد خۇيان بۇ ئامادە دەكەن. سىفەتى واتەمىي و ماددىي گرووبەكانى مهزارگەكان زۆر گەورەيە بەتاپىيەتلىكەن، ھەنگاۋىكىش كە گرووبەكانى مەزارگەكان بەرەو بە دېھەنەن سەرەتەن ئەنەن، وادەكات لە مامەلە كەن دەزگا فەرمىيەكانى دەولەت نزىكتىر بىن و پىشىوانىي داراين و سىاسىييان زىات بېتت. ئەمە گرووبەكانى دىكە فەرە دەداتە دەرەوەي دىساباتى حکومەت، ھەر ئەمەيش لوازتىريان دەكەت و بىزازىي كۆمەلگەيى لە ھەلسوكەوتتىان نىشانەي پرسىياريان لە سەرە. ھەر سوننە) و ناوجەكانى دىكەي و لەت بەھىزىت دەكەت. بە تاپىيەت پاش ئەھەي ھەندىزك لەو گرووبەنان تۆمەتبارن بەھەي كە لە سەرگۈتنەوەي خۇپىشاندانەكان بەشدار بۇون و پىشىوانىي حىزىبە گەندەلەكانى دەسەلەتتىان كەن دەرەوە. ئەمەش لە كاتىكىدا گرووبەكانى سەر بە مەرجەعىيەت لە هيچ ھەلسوكەوتىكى گوماناوي وھەدا تۆمەتبار نەكراون.

دواي ئەھەي پىويسىتىي كاركىدىان وەك لايەنى رزگاركەر نەما. گرووبەكانى مەزارگەكان پىياناۋىيە كاتى ئەھەي ھاتووھ بە جددى ئاۋىتىھى دامەزراوه ئەمنىيەكان بىن و، پابەندىن بە جىيەجىكىرىنى فتوای مەرجەعىيەت بە گۇتار و ناوهەرپەكىيەو. ئەو چوار گرووبەي مەزارگەكان نوينەرایتىي جەھەرەي ئەو فتوایە دەكەن كە مەرجەعىيەتلىكەن سىستانى رايىگەياند. لەپاستىدا حەشدى مەزارگەكان تاقە نوينەرایتىي ئەفەن فتوایە دەكەت كە باس لە جىهادى كىفائى دەكەت و، جىڭە لە لوحە گىشت گرووبەكانى دەرەوەي ئەو فتوایە دەرەوەي ئىرادەتىي

فەرماندەی گشتىي هېزە چەكدارەكان، دەستبەسەرداگرتنى بېيارى سىياسى و ئەمنىن.